

csecsemőt a trónörököszt váró birodalmi nagyok elé.

A miniszterelnök ennek az országnak a siralmas közszellemét nem is jellemezhetette jobban, mint a korszakos eseménynek megfelelő minden külső és belső megindultságot kizáró gesztussal, amelylyel a három percig tartott ülés keretén belül a javaslatot a Ház asztalára vetette.

Az ellenzék hiányzott, a karzatok a ház-nagyi hivatal jóvoltából üresek voltak s a munkapártiakon mintha hideg verejték ült volna: így festett a Ház, amikor parlamentarizmusunk legnagyobbnak vélt eseménye lejátszódott benne.

De a parlament két elvetélt javaslat után megint csak életképtelen torzszülöttet vehetett atyai karjaiba.

Hogy a javaslat a férfiak és csak a férfiak választójogát kontemplálja, ezt sejtettük, amióta szeptember közepén a szociáldemokrata párt felől Lukácsra ijesztettek és Tisza rendületlen hallgatásba burkolódzott. Tudni pedig *biztosan tudtuk*, amikor a Népszava az eredeti szöveget átstilizálva így közölte Lukács tervezetének erre vonatkozó passzusát: „Az első szakasz szerint választójoga van *mindenkinek*, aki öt év óta magyar állampolgár, a törvényben kívánt kornak, állandó lakhelynek és a többi törvényes kelléknek megfelel. Minthogy a magyarországi szociáldemokrata pártvezetőség és a Népszava szerkesztősége Tiszához hasonlóan csak abszolút hímnemű világot ismer, természetes volt, hogy a *mindenki* minden férfit jelent. Ellenkező esetben ugyanis felháborodásuknak adtak volna kifejezést, mint tették, amikor Lukács kilátásba helyezte a nők választójogának megadását.

Tudtuk tehát, hogy Lukács „politikai barátai” győztek igazságon, józanságon és a demokrácián. De azt is tudtuk, hogy a javaslat Kristóffyé és Andrásyé sorsára jut majd, mert *elfogadhatatlan*.

Egyszerűen elfogadhatatlan. Még ha józan észszel el is lehetne tekinteni – mint ahogy nem lehet – a nők jogainak mellőzésétől, akkor is minden erkölcsi felháborodásunk súlyával kellene kijelentenünk: e javaslat törvénynyé válása operetté országgá, hülyék intézetévé sülyeszténé Magyarországot. Világ csúfjává lennénk vele.

A nő jogainak elejtése tehát bennünket majdnem olyan kevésbé érint, mint a szociáldemokrata pártot. Persze nem egyazon okból. Ők még örülnek is neki, mert háremösztoeiknek kedves a nő mellőzése a közjog terén. Mi pedig a felháborodásnak nem azt a felkorbácsolását érezzük, amelyet egy egyéb tekintetben normálisjavaslatidézettvolna elő bennünk,

Magyarország megváltása.

Írta: Bedy-Schwimmer Rózsa.

A méltóságnak közéletünket jellemző hiánya a választójogi reform korszakos fontosságú javaslatának benyújtását is vásári komédiává alacsonyította le.

Amire az ország nyolc éve készül, amiért elveket árultak és vettek, amiért embereket öltek, amiért megakasztották kultúránk és civilizációnk természetes fejlődését: az megszületett 1912. december 31 én.

Lukács László olyan félénken hozta javaslatát az ország elé, mint a bába visz leány-

mert tudjuk, hogy e javaslatból *nem válhat törvény*

A javaslat színleg minden férfinak megadja a választójogot, aki a kacskaringósan megkomponált feltételek valamelyikének 24, illetve 30 éves korában megfelel.

Valójában azonban a legszemérmertlenebb akadályokat önti törvényparagrafus formájába, olyan akadályokat, amelyekkel majdnem *minden* választót meg lehet fosztani politikai jogaitól.

Az egész javaslat olyan absurd, hogy részleteibe bele sem megyünk.

A nőkkel szemben külön elkövetett mérnyeltről sincs sok mondani valónk. Itt csak idézni akarjuk, hogy Lukács javaslatának első paragrafusa szerint választójoga van a *férfi-nemhez tartozó* minden magyar állampolgárnak, aki, stb. stb. Ez tehát a nőket nyíltan és radikálisan kizárja.

A nők mellett a férfi állampolgárok közül pedig a következők vannak kizárva (14. §.):

1. aki *gondnokság* alá van helyezve, vagy akinek kiskorúsága meg van hosszabítva;

2. aki *elmebeteg*, akkor is, ha még nincs gondnokság alá helyezve; aki csőd alatt áll;

3. aki közjótékonyágban, vagy közsegélyben részesül, illetőleg abban részesült és attól a naptól, amelyen a részesedés megszűnt, egy év még el nem telt, ideértve azt is, aki hatóságilag fentartott népházban, szükséglakásban, vagy más menhelyszerű intézményben ingyen, vagy a lakás ellenértékéül nem tekinthető díjért lakik vagy lakott, nem értve ide azonban azt, aki betegsegélyző-, baleseti, rokkantsági vagy más másféle pénztárból kap segélyt vagy járadékot, aki elemi csapás miatt kapott segélyt, végül aki, vagy akinek gyermeke ösztöndíjban részesül, tanpénz, vagy vizsgadíj alól mentetett föl;

4. aki, vagy akinek *vele közös házaságban élő felesége bordélyüzletet tart*;

5. aki nyilvános helyen botrányt okozó *részegség* miatt 2 éven belül legalább két ízben jogerősen el volt ítélve és az utolsó büntetés kiállításától vagy elévülésétől számított egy év még el nem telt;

6. akinek választói joga az országgyűlési képviselőválasztások érvényessége fölött ítélő bíróság (165 §) határozatával fel van függesztve;

7. aki büntett vagy vétség miatt szabadságvesztés büntetésre van ítélve, az ítélet jogerőre emelkedésétől a kiszabott büntetés kiállításáig, kivéve, ha a büntetés feltételesen fel van függesztve, vagy királyi kegyelem útján elengedett vagy elévült; aki feltételes szabadságon van; aki büntett vagy vétség miatt jogerős

bírói határozattal elrendelt vizsgálati fogságban van;

9. aki nyereségvágyból elkövetett, vagy az állam ellen irányuló, vagy a büntettekről és vétségekről szóló 1878: V. te. 172. §-nak második bekezdésébe, vagy a büntető törvénykönyvek stb. módosításáról szóló 1908: XXXVI. t.-c. 43-44. §-aiba, vagy a kivándorlásról szóló 1909: II. t.-c.-be ütköző büntett vagy vétség miatt jogerősen szabadságvesztés-büntetésre volt ítélve, a kiszabott büntetés kiállításától vagy elévülésétől számított 5 év alatt, ha pedig ugyané bűncselekmények valamelyike miatt egy ízben már el volt ítélve, az újabban kiszabott büntetés kiállításától vagy elévülésétől számított 10 év alatt;

10. aki politikai jogai gyakorlásának felfüggesztésére van jogerősen ítélve, az ítéletben megállapított idő alatt.

Ha a választói jogosultságot kizáró büntetés királyi kegyelem útján egészen vagy részben elengedett, a 9. pontban említett időtartam a királyi kegyelem keltével kezdődik.

Ha a büntett vagy vétség miatt a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztése is ki van mondva, ennek időtartamát a 9. pontban megszabott időbe be kell számítani.

E csinos társaságban persze jól érezheti magát minden épeszű, gondnokság és csőd alatt nem álló, bordélyt nem tartó (de bordélyba nem is járó,) közsegélyt nem húzó, részegség miatt el nem ítélt, ellenben kenyeréért dolgozó, családját gondozó, adót fizető, hazájának kultúrájáért és civilizációjáért odaadással dolgozó nő

Parlamentáris megváltásra van szüksége az országnak. Ez a javaslat nem váltja meg. *De nem válthatja meg egyetlen más sem, amely nem tartalmazza egyben a nők választójogát is.*

Tántoríthatatlanul és fokozott erővel előre: *meg kell nyernünk a csatát!*